

Pārtilikas un veterinārais
dienests

Publiskais pārskats

20
23

Pārtilikas un veterinārais dienests

SATURS

- 3. Par dienestu
- 4. Struktūra
- 5. Finances
- 7. Pārtikas aprites valsts uzraudzība
- 12. Pārtikas krāpniecības un ēnu ekonomikas atklāšana PVD uzraudzības jomās
- 12. Dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu eksporta uzraudzība
- 13. Veterinārā valsts uzraudzība
- 17. Veterinārā, fitosanitārā, pārtikas nekaitīguma un nepārtikas preču drošuma uzraudzība valsts robežas kontroles punktos
- 19. Institucionālās prioritātes, to mērķi un rezultāti
 - 19. Nodarbināto kapacitāte un kvalifikācija
 - 19. Racionāla resursu izmantošana un pilnveidošana
 - 20. Lietpratīga PVD iekšējo un ārējo procesu pilnveidošana
 - 22. Iestādes komunikācija ar sabiedrību
 - 25. PVD interešu pārstāvniecība ES un ārvalstu institūcijās
- 27. 2024. gadā plānotie pasākumi

PAR DIENESTU

Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) ir zemkopības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuru vada ģenerāldirektors, kas vienlaikus ir arī valsts galvenais pārtikas un veterinārais inspektors.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 22. februāra noteikumiem Nr. 142 „Pārtikas un veterinārā dienesta nolikums”, iestādes funkcijas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei ir īstenot valsts uzraudzību un kontroli pārtikas (tai skaitā materiālu un izstrādājumu, kas paredzēti saskarei ar pārtiku), dzīvnieku barības, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kas nav derīgi cilvēku patēriņam), veterināro zāļu aprites, dzīvnieku veselības, labturības un ciltsdarba jomā, kā arī nodrošināt nepārtikas preču drošuma un fitosanitāro robežkontroli.

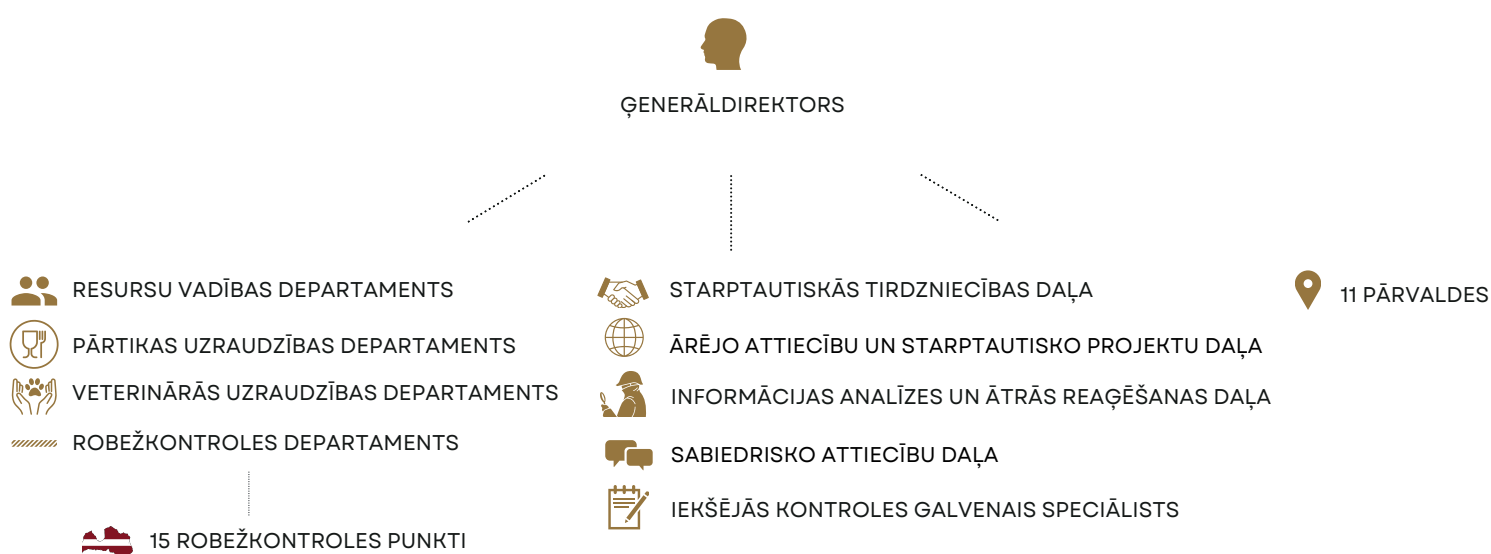
PVD darbība notiek saskaņā ar iestādes darbības stratēģiju 2021. - 2027. gadam. Tajā ir noteikti sekojoši iestādes darbības virzieni - pārtikas aprites valsts uzraudzība, veterinārā valsts uzraudzība, veterinārā, fitosanitārā, pārtikas nekaitīguma un nepārtikas preču drošuma uzraudzība valsts robežas kontroles punktos, pārtikas krāpniecības un ēnu ekonomikas atklāšana, dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu eksporta uzraudzība.

Tāpat PVD ir noteicis sekojošas institucionālās prioritātes - nodarbināto kapacitāte un kvalifikācija, lietpratīga PVD iekšējo un ārējo procesu pilnveidošana, racionāla resursu izmantošana un pilnveidošana, iestādes komunikācija ar sabiedrību, kā arī PVD interešu pārstāvniecība ES un ārvalstu institūcijās.

Iestādes publiskajā pārskatā PVD informē par darba rezultātiem pārskata gadā.

STRUKTŪRA

Pārtikas un veterinārā dienesta struktūru veido centrālais birojs, 11 teritoriālās struktūrvienības jeb pārvaldes, kā arī kontroles punkti uz Eiropas Savienības ārējās robežas. Uzraudzības jomu departamenti, kas veido dienesta centrālā biroja kodolu, ģenerāldirektora vadībā stratēģiski plāno un vada pārtikas un veterināro uzraudzību valstī, kā arī kontroles uz valsts ārējās robežas, tomēr lielākais un nozīmīgākais dienesta darbaspēks, kas realizē uzraudzības un kontroles funkcijas, strādā dienesta pārvaldēs visā Latvijā, kā arī robežkontroles punktos.

632

AMATA VIETAS

309
INSPEKTORI

70
KAUTUVJU
VETERINĀRĀRSTI

57
ATBALSTA PERSONĀLS
PĀRVALDĒS

153
PERSONĀLS
CENTRĀLAJĀ BIROJĀ

68
ATBALSTA FUNKCIJA

85
PROFESIONĀLĀ FUNKCIJA

FINANSES

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (faktiskā izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts	faktiskā izpilde*
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	20 354 493	19 216 027	19 256 444
1.1.	dotācijas	14 375 572	14 050 222	13 756 752
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	5 971 415	5 020 769	5 354 995
1.3.	iestādes ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības	0	82 892	82 891
1.4.	valsts budžeta transferti	7 506	62 144	61 807
2.	Izdevumi (kopā)	20 464 062	20 384 128	19 576 447
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	19 263 147	19 664 612	18 927 305
2.1.1.	kārtējie izdevumi	18 270 625	18 841 678	18 209 962
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	942 600	778 420	672 830
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	49 922	44 514	44 513
2.1.5.	uzturēšanas izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
2.1.6.	valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti no valsts pamatbudžeta uz valsts pamatbudžetu	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	1 200 915	719 516	649 142

*2023.gadā īstenotas sekojošas budžeta apakšprogrammas:

- 20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole" deleģēto funkciju izpildei;
- 21.01.00 "Valsts atbalsts lauksaimniecības un lauku attīstībai (subsīdijas)" pasākuma "Atbalsts veterinārās ekspertīzes izmaksu daļējai segšanai" nodrošināšanai;
- 65.20.00 "Tehniskā palīdzība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apgūšanai (2014-2020)" ietvaros nodrošināta novietņu kontrole Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.-2027.gadam intervenīcijai LA10.3. "Paaugstinātu labturības prasību un emisiju mazinošā lopkopība" pasākuma ietvaros;
- 67.06.00 "Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti" projekta "Eiropas Savienības Robežu pārvaldības programmas Centrālāzijā un Afganistānā 10.posms (BOMCA 10)" īstenošanai;
- 70.06.00 "Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai" (finansējums dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības programmām, kuras Eiropas Komisija daļēji līdzfinansē);
- 74.06.00 "Atbalsts lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības un medniecības nozaru pasākumiem" ietvaros uzsākta investīcijas projekta "Veterināro zāļu reģistrācijas digitalizācija" īstenošana.

Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi (euro)

Nr. p.k.	Maksas pakalpojuma un citu pašu ieņēmumu nosaukums	2022. gads (faktiskā izpilde)	2023. gads (faktiskā izpilde)
1.	Samaksa par normatīvajos aktos noteiktajām PVD valsts uzraudzības un kontroles darbībām (bez robežkontroles)	1 707 336	1 740 643
2.	Pārējie PVD sniegtie maksas pakalpojumi	67 995	75 551
3.	Samaksa par valsts uzraudzības un kontroles darbībām preču un produktu robežkontrolē	3 435 449	3 352 477
4.	Tālākas SPS un pārtikas drošības sistēmas attīstības nodrošināšana Gruzijā (Twinning projekts)	596 715	185 599
5.	Sanitāro un fitosanitāro pasākumu stiprināšana Azerbaidžānā (Twinning projekts)	58 622	725
6.	Atbalsts liemeņu klasifikācijas sistēmas izveidei atbilstoši ES Kopējai lauksaimniecības politikai (Twinning projekts)	105 298	0
7.	Datu par antimikrobiālo zāļu pārdošanu un lietošanu dzīvniekiem vākšana un ziņošana par periodu no 2023.gada līdz 2028. gadam	0	82 891
	KOPĀ	5 971 415	5 437 886

PVD prioritāro pasākumu finansējuma apmēra sadalījums 2019. – 2025. gadā (milj. euro)

Prioritārie pasākumi	2019. gads	2020. gads	2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads
Pieprasīts	2,55	4,9	4,14	3,06	4,7	4,95	4,79
Piešķirts	0	0	0	1,95	0,15	0,21	0,22

PĀRTIKAS APRITES VALSTS UZRAUDZĪBA

Mērķis - patērētāju veselībai nekaitīga un kvalitatīva pārtika.

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros: 20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole"; 70.06.00 "Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai".

Pārtikas aprites valsts uzraudzība ir Latvijas apstākļiem un ES prasībām atbilstoša saskaņotu un konsekventu darbību sistēma, lai visos pārtikas aprites posmos veicot pārtikas apritē noteikto prasību izpildes uzraudzību un kontroli, apritē nonāktu patērētāju veselībai un dzīvībai nekaitīga un kvalitatīva pārtika.

Pārtikas apritē iesaistīto uzņēmumu uzraudzība un kontrole

2023. gadā PVD reģistrēti 36 578 uzņēmumi, kas nodarbojas ar pārtikas ražošanu, izplatīšanu, sabiedrisko ēdināšanu, materiālu, kas nonāk saskarē ar pārtiku, ražošanu un izplatīšanu, blakusproduktu pārstrādi, kā arī bioloģisko lauksaimniecību.

Uzņēmumos veiktas 44 738 pārbaudes, kas ir par 10,7 % vairāk nekā 2022. gadā. Tas saistīts ar Covid-19 ierobežojumu atcelšanu, lielo ārpuskārtas pārbaudžu īpatsvaru un pastiprinātu kontroli budžeta prioritāro pasākumu ietvaros.

Higiēnas stāvoklis pārtikas apritē iesaistītajos uzņēmumos palicis nemainīgs – 23,1 % jeb katrs ceturtais no pārbaudītajiem uzņēmumiem pilnībā atbilst prasībām, 76,6 % prasībām atbilst, taču tajos konstatētas neatbilstības, kas neietekmē pārtikas drošumu, tikai 0,2 % uzņēmumu atzīti par prasībām neatbilstošiem.

Karstajā laikā pārbaudīti 727 pārtikas tirdzniecības uzņēmumi, tostarp 326 tirdzniecības uzņēmumi, 57 tirdzniecības vietas tirgos, 96 ielu tirdzniecības vietas un 248 ēdināšanas uzņēmumi, sekmējot godīgu komercpraksi un pasargājot patērētājus no tādu pārtikas produktu iegādes, kas neatbilst nekaitīguma prasībām.

XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII deju svētku laikā veiktas 758 pārbaudes.

Pārbaudīts 161 objekts, tostarp 89 ēdināšanas uzņēmumi, četras izbraukuma ēdināšanas vietas, 54 tirdzniecības vietas un 14 launaga un brokastu sauso paku gatavošanas un izdales vietas.

Prioritāro pasākumu īstenošanas ietvaros veiktas 576 **materiālu un izstrādājumu, kas paredzēti saskarei ar pārtiku** uzņēmumu kontroles.

Sadarbība ar Lauku atbalsta dienestu

2023. gadā koordinēta pārbaužu veikšana uzraudzības nedzīvnieku izcelsmes pārtikas uzņēmumos, kuros realizēti Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projekti, lai pārliecinātos par projektu ietvaros veikto investīciju atbilstību pārtikas aprītē noteiktajām higiēnas prasībām, un sagatavotas 160 izziņas iesniegšanai LAD.

Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzība

Atzīta trešās kontroles institūcijas SIA "Sertifikācijas centrs" darbība bioloģiskās augkopības un lopkopības jomā.

Izvērtēti bioloģisko uzņēmumu iesniegumi un dokumentācija, lai izsniegtu nepieciešamās atkāpes no normatīvo aktu prasībām attiecībā uz nebioloģisko dzīvnieku iepirkšanu, pārejas perioda samazināšanu lauksaimniecībā izmantojamām platībām (LIZ), nebioloģiskās barības iegādi un agresīvo dzīvnieku atragošanu - izsniegtas 257 atļaujas.

Eksporta veicināšanas pasākumi nedzīvnieku izcelsmes pārtikas uzņēmumos

Pēc uzņēmumu pieprasījuma izsniegti 42 nedzīvnieku izcelsmes pārtikas eksporta veicināšanai nepieciešamie dokumenti (aplūcinājumi, Brīvās tirdzniecības sertifikāti).

Laboratoriskās kontroles programmas

16 laboratoriskās kontroles programmu ietvaros 2023. gadā noņemti 4 820 paraugi, veikti 15 055 izmeklējumi, tostarp pastiprināta citu Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu izcelsmes sarkanās gaļas un trešo valstu izcelsmes olu kontrole.

Salmonellozes ierosinātāju kontroles programmas ietvaros 6% no kopējā

paraugu skaita konstatētas salmonellas, tostarp veikta *Salmonella spp.* kontrole mājputnu gaļā – laboratoriski pārbaudīti 128 Latvijas un citu ES dalībvalstu izcelsmes mājputnu gaļas paraugi.

Uztura bagātinātāju laboratoriskās kontroles ietvaros 10 % paraugu

konstatēts piesārņojums, tostarp pesticīdu atliekvielas un benzo(a)pirēns, neatļautas krāsvielas un konservanti, kā arī produkta sastāva neatbilstība marķējumā norādītājiem vitamīnu, minerālvielu daudzumiem.

Par neatbilstošiem trešo valstu un citu ES dalībvalstu pārtikas produktiem PVD ziņo ES Ātrās brīdināšanas sistēmā pārtikai un barībai (RASFF). 2023. gadā nosūtīti 74 ziņojumi (2022. gadā – 82), visbiežāk par neatbilstošiem uztura bagātinātājiem, sēnēm un citu valstu izcelsmes putnu gaļu, kas rada apdraudējumu patērētāju veselībai.

Tāpat pastiprināta uzmanība pievērsta *Listeria monocytogenes* laboratoriskajai kontrolei. Četros gadījumos konstatēta *Listeria monocytogenes* klātbūtne, kā rezultātā uzņēmumu darbība tika apturēta un piemērota pastiprināta laboratoriskā kontrole.

Valsts kontroles programmas ietvaros par kopējā ūdens satura kontroli mājputnu gaļas izcirtņos noņemti un izanalizēti 22 sadalītas mājputnu gaļas paraugi.

Produktu reģistrācija

2023. gadā saņemti 2 804 iesniegumi pārtikas produktu reģistrācijai. No jauna reģistrēti 917 uztura bagātinātāji, kas, salīdzinājumā ar 2022. gadu, ir par 39 % vairāk nekā 2022. gadā. Izmaiņas veiktas 531 reģistrētam uztura bagātinātājam. Uztura bagātinātāju reģistrā šobrīd iekļauti 10 118 produkti. Tāpat reģistrēti 24

noteiktās grupās ietilpstošiem pārtikas produktiem, bet izmaiņas veiktas 19 noteiktās grupās ietilpstošiem pārtikas produktiem. Reģistrēti 3 dabīgie minerālūdeņi.

HACCP sistēmu auditi

Efektīvām pārtikas apritē iesaistīto uzņēmumu paškontroles sistēmām ir būtiska loma pārtikas nekaitīguma nodrošināšanā. Katru gadu PVD ielāno un veic dzīvnieku izcelsmes pārtikas ražošanas uzņēmumu paškontroles sistēmu auditus. 2023. gadā veikti 11 HACCP sistēmas auditi.

Zaļā publiskā iepirkuma un uztura normu kontrole izglītības, sociālās aprūpes un ārstniecības iestāžu ēdināšanas uzņēmumos

Lai pārbaudītu, vai uzņēmumi, kuri apņēmušies piegādāt pārtikas produktus atbilstoši zaļā publiskā iepirkuma prasībām, pilda līguma nosacījumus, PVD veicis 2 947 pārbaudes, kuru laikā pārbaudīta 48 481 zaļā publiskā iepirkuma ietvaros piegādāto produktu atbilstība nacionālās pārtikas kvalitātes shēmu,

bioloģiskās lauksaimniecības vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām.

Lai nodrošinātu uztura normu kontroli izglītības, sociālās aprūpes un ārstniecības iestāžu ēdināšanas uzņēmumos, veiktas 6 503 pārbaudes.

Kvalitātes shēmās iesaistīto uzņēmumu kontrole

2023. gadā PVD veicis 87 nacionālās pārtikas kvalitātes shēmā iesaistīto ražošanas uzņēmumu pārbaudes un divu tirdzniecības uzņēmumu pārbaudes.

Organizējot un veicot aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu shēmas, aizsargātu cilmes vietas nosaukumu shēmas un garantētu tradicionālo īpatnību shēmas darbības uzraudzību, nodrošināta pārtikas valsts uzraudzība sklandu rausis sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumā. Veikta reģistrācijas procedūras uzsākšanas pārbaudes AĢIN “Aglonas maizes veistūklis” ēdināšanas uzņēmumā.

Veikta 21 shēmā iesaistīto uzņēmumu pārbaude.

Svaigu augļu un dārzeņu tirdzniecības standartos noteiktās kvalitātes kontrole

Veiktas 902 kvalitātes atbilstības novērtēšanas pārbaudes.

Programmas „Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām” īstenošanas pasākumu kontrole

Veiktas programmas ietvaros izdalāmo pārtikas produktu ražošanas, iepakojšanas un izplatīšanas uzņēmumu pārbaudes.

Izlases veidā partnerorganizāciju 48 atbalsta komplektu izdales vietās veiktas 53 pārbaudes,

vērtējot telpu un personāla higiēnas stāvokli, produktu uzglabāšanas apstākļus, marķējumu, derīguma termiņu un izlases veidā - produktu komplekta satura atbilstību.

Izskatītas piecas sūdzības - divas par bojātu iebiezināto pienu ar cukuru, divas par neatbilstošas kvalitātes liellopu gaļas konserviem un viena par maziem bērniem paredzētu pārtikas produktu paku izdalīšanu ar beigušos derīguma termiņu.

Izlases veidā laboratoriskajai pārbaudei noņemti un pārbaudīti 55 paraugi uz kvalitātes un nekaitīguma rādītājiem.

Dzīvnieku liemeņu klasifikācijas uzraudzība

Septiņās kautuvēs, kurās tiek veikta cūku liemeņu klasifikācija, veiktas 42 pārbaudes, bet astoņās kautuvēs, kuras veic liellopu liemeņu klasifikāciju - 45 pārbaudes. Šīs pārbaudes ietver arī liemeņu apstrādes, kontroļsvēršanas un cenu ziņošanas pārbaudes. Veiktas 31 cenu ziņošanas pārbaudes kautuvēs, kuras nav iesaistītas dzīvnieku liemeņu klasifikācijas sistēmā.

PĀRTIKAS KRĀPNIECĪBAS UN ĒNU EKONOMIKAS ATKLĀŠANA PVD UZRAUDZĪBAS JOMĀS

Mērķis - samazināt ēnu ekonomikas īpatsvaru pārtikas un dzīvnieku barības apritē, kā arī importā un eksportā.

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros: 20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole".

Lai identificētu uzņēmumus un personas, kas iesaistījušies produktu (pārtikas, veterināro zāļu, dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti, barība) apritē bez normatīvajos aktos noteiktās reģistrācijas vai atzīšanas, kā arī, lai pārbaudītu citas ar iespējamu krāpšanos saistītas darbības (marķējums, sastāvs, izsekojamība, nelikumīga aprīte), PVD veicis teju 70 pārbaudes, tostarp aktīvi veicot dažādu sludinājumu portālu un sociālo mediju satura monitoringu, analīzi un komunikāciju ar iespējamajiem pārkāpējiem/krāpniekiem. Septiņos gadījumos, par konstatētām neatbilstībām importa (t.sk. nekomerciālās pārvietošanas) kontrolēs, informācija ievietota starptautiskajā pārtikas krāpšanas (Food Fraud) tīklā.

DZĪVNIEKU UN DZĪVNIEKU IZCELSMES PRODUKTU EKSPORTA UZRAUDZĪBA

Mērķis - nodrošināt ES, importētājvalstu prasībām un starptautiskajiem standartiem atbilstošu eksportam paredzētu dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu eksporta kravu kontroli un sertifikāciju, tādējādi atbalsot eksportu un veicinot ilglaicīgas tirdzniecības attiecības.

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros: 20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole".

Saskaņoti un apstiprināti veterinārie veselības sertifikāti dzīvnieku un dažādu veidu dzīvnieku izcelsmes pārtikas un nepārtikas produktu eksportam uz Maroku, Apvienotajiem Arābu Emirātiem, Izraēlu, Serbiju, Gruziju, Austrāliju, Albāniju un Dienvidkoreju. Ieviesta elektroniska sertifikātu parakstīšana TRACES NT sistēmā, kas atvieglo sertifikātu izsniegšanu tirdzniecībai starp ES dalībvalstīm un eksportam uz Apvienoto Karalisti. Sadarbībā ar Ārlietu ministriju, panākta Dienvidkorejas inspektoru vizīte Latvijā. Veiksmīgas inspekcijas rezultātā jauni Latvijas piena pārstrādes uzņēmumi ir iekļauti eksportam atzīto uzņēmumu sarakstā un ir tiesīgi uzsākt eksportu. Noteiktajos termiņos veiksmīgi norisinājās eksportam uz Ķīnu atzīto zvejas, piena, gaļas un medus uzņēmumu pārreģistrācija Ķīnas CIFER sistēmā.

VETERINĀRĀ VALSTS UZRAUDZĪBA

Mērķis - visaptveroša uzraudzība un kontrole dzīvnieku veselības, labturības, dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu primārās ražošanas, dzīvnieku barības aprites, blakusproduktu un veterināro zāļu aprites uzraudzības jomās, lai nodrošinātu patērētājiem nekaitīgu pārtikas produktu un to izejvielu primāro ražošanu, ganāmpulku labturību, kā arī tirdzniecības, t.sk. eksporta aktivitātēm labvēlīgu dzīvnieku veselības statusu.

Darbības virziens tiek finansēts šādu budžeta apakšprogrammu ietvaros: 20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole"; 70.06.00 "Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai".

Darbības virziens ietver arī veterināro zāļu novērtēšanas un reģistrācijas, un veterinārfarmaceutiskās darbības uzraudzību, kuras mērķis ir veicināt kvalitatīvu, dzīvnieku sugai un slimībai atbilstošu, farmakoloģiskās iedarbības ziņā efektīvu, cilvēku un dzīvnieku veselībai nekaitīgu veterināro zāļu pieejamību un apriti, kā arī veicinātu antimikrobiālo līdzekļu atbildīgu un piesardzīgu lietošanu.

Dzīvnieku infekcijas slimības

Lai Latvija saglabātu oficiāli brīvas valsts statusu no valsts uzraudzībai pakļautām slimībām, kas ir būtisks priekšnosacījums starptautiskajai tirdzniecībai ar dzīvniekiem un to produktiem, veikti dzīvnieku veselības uzraudzības pasākumi, tostarp laboratoriskā izmeklēšana.

2023. gadā saglabāts oficiāli brīvas valsts statuss no trakumsērgas, infekciozā katarālā

drudža, govju tuberkulozes, govju, aitu un kazu brucelozes un govju enzootiskās leikozes, Āfrikas zirgu mēra, klasiskā cūku mēra, mutes un nagu sērgas, mazo atgremotāju mēra, kā arī saglabāts govju sūkļveida encefalopātijas nenozīmīga riska statuss.

Kopš 2014. gada **Āfrikas cūku mēris (ĀCM)** ir skāris mežacūkas aptuveni 98 % valsts teritorijas. 2023. gadā laboratoriski izmeklētas 21 663 meža cūkas, no kurām 1 002 bija inficētas (2022. gadā – 1 274). ĀCM izplatības "otrais vilnis", kas sākās 2021. gada vasarā Krievijas Federācijas pierobežā, 2022. gadā turpinājās galvenokārt Latgales reģionā, bet 2023. gadā tās epicentrs sasniedza Vidzemi. Meža cūku populācijas atjaunošanās rada pastāvīgus

ĀCM izplatīšanās draudus mājas cūkām - 2023. gadā, pateicoties biodrošības prasību ievērošanai un regulārām pārbaudēm, ĀCM uzliesmojumi konstatēti astoņās nelielās mājas cūku novietnēs, slimības dēļ likvidētas 269 cūkas. Slimības uzliesmojumi pilnībā apkaroti un tālāka infekcijas izplatība no skartajām saimniecībām novērsta. Lai pasargātu mājas cūkas no inficēšanas, jāturpina biodrošības uzturēšana mājas cūku novietnēs. Pērn veiktas 1 618 mājas cūku novietņu biodrošības pārbaudes.

2023. gadā Latvijā 148 savvaļas putniem (izmeklēti 392 savvaļas putni) un divām lapsām konstatēta **augsti patogēnā putnu gripa (APPG)**. Slimība izplatījās visā Latvijā, galvenokārt lielā ķīra kolonijās. Mājputnu populācijā APPG Latvijā līdz šim nav konstatēta. Ņemot vērā slimības draudus, veiktas mājputnu novietņu biodrošības

pārbaudes 10 km zonā ap komerciālajām mājputnu novietnēm (1 305 pārbaudes).

Lauksaimniecības dzīvnieku novietnes

Lauksaimniecības dzīvnieku novietņu uzraudzība nodrošināta, pamatojoties uz riska analīzi.

Klātienēs pārbaudes veiktas novietnēs, kurās bijušas aizdomas par iespējamām neatbilstībām, kas var ietekmēt dzīvnieku labturību un/vai primāro pārtikas produktu nekaitīgumu.

Veiktas 7 691 novietņu inspekcijas (kopumā 33 122 pārbaudes), izvērtējot vairākas uzraudzības jomas, atkarībā no dzīvnieku sugas un produkcijas ražošanas veida. Lielākais pārbaudžu apjoms ir dzīvnieku identifikācijas un reģistrācijas jomā (12 381 pārbaudes), pārbaudes dzīvnieku izcelsmes

pārtikas produktu primārās ražošanas jomā (9 249), dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības jomā (6 377) un labturības jomā (3 862).

Ciltsdarba uzraudzība

2023. gadā veiktas pārbaudes 72 ciltsdarba jomā sertificētām un fiziskām personām, kurām iegūta apliecība lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzības darba veikšanai vienā ganāmpulkā.

Izskatīti visi saņemtie iesniegumi par iespējamiem pārkāpumiem mājas (istabas) dzīvnieku ciltsrakstu izsniegšanā un ciltsdarba organizāciju darbības atbilstībai izstrādātajam nolikumam.

Dzīvnieku barības uzraudzība

2023. gadā veiktas 759 barības apritē iesaistīto uzņēmumu pārbaudes. 73 % pārbaudīto uzņēmumu darbība atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Barības ražošanas uzņēmumu pārbaudēs īpaša uzmanība bija vērsta uz paškontroles sistēmas ieviešanu un uzturēšanu, lai novērstu barības piesārņošanas draudus

Noņemti 545 barības paraugi, veikts 621 izmeklējums, novērtējot kvalitātes un nekaitīguma prasību izpildi.

Lai nodrošinātu, ka patērētāji saņem nepieciešamo informāciju un sekmētu godīgu, konkurētspējīgu tirgu, pārbaudīti 215 Latvijā ražotas un importētas barības marķējumi. 78 % pārbaudīto marķējumu atbilda normatīvo aktu prasībām. 14 gadījumos PVD ir veicis informācijas apmaiņu RASFF un noteicis pasākumus saistībā ar konstatēto piesārņojumu dzīvnieku barībā, kas var radīt risku cilvēku vai dzīvnieku veselībai.

Dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti

Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasināto produktu, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, aprites uzņēmumos veiktas 275 pārbaudes.

74 % uzņēmumu darbība novērtēta kā pilnībā atbilstoša normatīvo aktu prasībām.

Neatbilstības normatīvo aktu prasībām konstatētas četros uzņēmumos, no kuriem divi savu darbību pārtrauca.

2023. gadā ir pieaudzis ārpuskārtas pārbaudžu skaits, galvenokārt saistībā ar blakusproduktu sūtījumu kontroli, atbilstoši TRACE sistēmas ziņojumiem. No jauna atzīti deviņi uzņēmumi.

Mājas (istabas) dzīvnieku labturība

Mājas (istabas) dzīvnieku labturības, pavairošanas un tirdzniecības prasību uzraudzība 2023. gadā joprojām bija viena no uzraudzības prioritātēm. Sabiedrība ir kļuvusi ieinteresētāka, aktīvāka un ziņošāka dzīvnieku aizsardzības jomā un vairāk ziņo par iespējamiem labturības prasību pārkāpumiem, kā rezultātā palielinājies arī veikto pārbaūžu skaits.

Mājas (istabas) dzīvnieku un citu lolojumdzīvnieku labturības un aizsardzības jomā veiktas 2 379 pārbaudes. Lai šīs jomas uzraudzību padarītu efektīvāku un rezultatīvāku, sniegti priekšlikumi Zemkopības ministrijai (ZM) vairāku jau esošu un jaunu normatīvo aktu izstrādei.

Dzīvnieku patversmēs veiktas 36, dzīvnieku viesnīcās - 4 pārbaudes. Dzīvnieku specializētajās tirdzniecības vietās veiktas 45 pārbaudes.

2023. gadā Izvērtēta 35 suņu bīstamība, par bīstamiem atzīti 11 suņi.

Veterinārfarmaceutiskās darbības objekti

Veterinārfarmaceutiskās darbības objektos un veterinārmedicīniskās prakses iestādēs veiktas 369 pārbaudes.

74 % veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumu, un 56 % veterinārmedicīniskās

prakses iestāžu darbība novērtēta kā atbilstoša normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Veterinārās zāles

Latvijas Veterināro zāļu reģistrā iekļautas 57 jaunas veterinārās zāles, 957 veterināro zāļu reģistrācijas dokumentācijā veiktas izmaiņas. Izsniegtas astoņas veterināro zāļu paralēlās tirdzniecības atļaujas. 2023. gadā reģistrā bija 1 075 veterinārās zāles.

PVD turpina ieviest Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra regulu Nr. 2019/6 par veterinārajām zālēm un uz tās pamata izdotās deleģētās un īstenošanas regulas, tostarp notiek Veterināro zāļu reģistra informācijas sistēmas (VEZIRS) un Veterinārās e-veselības informācijas sistēmas (EVETIS) testēšana.

VETERINĀRĀ, FITOSANITĀRĀ, PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA UN NEPĀRTIKAS PREČU DROŠUMA UZRAUDZĪBA VALSTS ROBEŽAS KONTROLES PUNKTOS

Mērķis - veikt kravu kontroli uz valsts robežas, nodrošinot augstu pārtikas nekaitīguma un nepārtikas preču drošuma, kvalitātes, patērētāju, dzīvnieku, augu veselības aizsardzības līmeni, nepieļaujot patērētāju veselībai un dzīvībai, kā arī apkārtējai videi bīstamas produkcijas un dažādu slimību ierosinātāju iekļūšanu Latvijā un pārējās ES dalībvalstīs, kas ir būtisks priekšnoteikums, lai valsts varētu iesaistīties un konkurēt starptautiskajā tirgū.

Darbības virziens tiek finansēts šādas budžeta apakšprogrammas ietvaros: 20.01.00 "Pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku veselības valsts uzraudzība un kontrole".

Lai nodrošinātu uzdevumu izpildi, Pārtikas un veterinārais dienests 2023. gadā sūtījumu oficiālo kontroli veica 12 valsts robežas kontroles punktos un muitas noliktavās.

Regulāri tiek veikta 100 % visu ievesto sūtījumu dokumentālā kontrole, un identitātes kontrole, fiziskā kontrole tiek balstīta uz riska analīzi

Preču sūtījumu kontrole

2023. gadā pārbaudīti 91 868 sūtījumi, veicot 114 964 preču kontroles. Salīdzinot ar 2022. gadu, kontroļu skaits samazinājies par 24,3 %. Lielākais samazinājums bija fitosanitārās kontroles jomā – par 33 174 kravām mazāk nekā 2022. gadā. Tas skaidrojams ar ES sankcijām pret Krieviju tās izraisītā kara Ukrainā dēļ.

Sankcijas nosaka importa aizliegumu vairākām Krievijas izcelsmes precēm, tai skaitā kokmateriāliem, kas iepriekš veidoja būtisku apjomu no Latvijā importētajām fitosanitārajai kontrolei pakļautajām precēm.

Pieņemtie lēmumi

2023. gadā 0,31 % sūtījumu (282 sūtījumi) noraidīti. Iznīcināšanas procedūra piemērota 87 sūtījumiem, uz eksportētājvalsti atgriezti 186 sūtījumi, deviņi sūtījumi nosūtīti uz pārstrādi vai arī izmantošanai citam nolūkam.

Sūtījumu noraidīšanu ietekmēja ģeopolitiskie apstākļi, kad sankciju dēļ parādījās jaunas eksportētājvalstis, kas nebija gatavas ES tirgus prasībām.

Laboratoriskā kontrole

No noņemtajiem 496 paraugiem (no 404 sūtījumiem) prasībām neatbilda 36 paraugi jeb 7,3 %. Četros rozīņu paraugos no Uzbekistānas konstatēts ohratoksīns A, četros garšvielu un mērču paraugos (trīs no Krievijas, viens no Uzbekistānas) – SUDAN

krāsvielas, divos muskatriekstu paraugos no Indonēzijas – aflatoksīni, vienā žāvētu aprikožu paraugā no Uzbekistānas - sulfīti. 13 koksnes iepakojamā materiāla paraugos (9 no Baltkrievijas, pa vienam no ASV, Indijas, Ukrainas un Uzbekistānas) tika konstatēti dzīvi organismi. 12 suņu asins paraugos konstatēts, ka trakumsērgas antivielu titrs dzīvnieku asinīs nav pietiekams (10 suņi no Baltkrievijas, 2 suņi no Krievijas).

Lolojumdzīvnieku labturības kontrole

2023. gadā turpinājās lolojumdzīvnieku (suņu, kaķu) ievēšana komerciālā nolūkā ES no Krievijas un Baltkrievijas. Katru mēnesi kontrolēti vidēji 350 līdz 500 sūtījumi (vidēji 1 050 lolojumdzīvnieki mēnesī) no kuriem neatbilstoši noformētu pavaddokumentu un/ vai nepiemērota transporta līdzekļa dēļ noraidīti 19 sūtījumi ar 79 lolojumdzīvniekiem.

Kopumā 2023. gadā ievesti 5 577 sūtījumi ar 12 501 dzīvniekiem.

Sadarbībā ar VID Muitas dienestu un Valsts robežsardzi autoceļu robežkontroles punktos PVD informēja caur Latvijas robežām no Krievijas un Baltkrievijas ieceļojošos Ukrainas pilsoņus par ES prasībām, ja ne-komerciālā nolūkā tiek ievesti mājas (istabas) dzīvnieki. 2023. gadā Latvijā caur Krievijas un Baltkrievijas autoceļu robežkontroles punktiem, kā arī caur Rīgas lidostu, kopā ar Ukrainas bēgļiem ir ieceļojuši 1 071 suņi (galamērķa valsts Latvija – 38), 956 kaķi (galamērķa valsts Latvija – 65), pieci citi mājas (istabas) dzīvnieki (sesks, jūrascūciņa, žurka, papagaiļi).

INSTITUCIONĀLĀS PRIORITĀTES, TO MĒRĶI UN REZULTĀTI

NODARBINĀTO KAPACITĀTE UN KVALIFIKĀCIJA

Mērķis - profesionāla un efektīva PVD deleģēto funkciju izpilde.

Saskaņā ar apstiprināto 2023. gada mācību plānu veiktas iekšējās un ārējās mācības par 69 dažādām tēmām, kas pilnveido amata izpildei nepieciešamās zināšanas un prasmes. Apmācīti gan inspektori, gan vadītāji, vietnieki un citi darbinieki. Primārajā un atkārtotajā apmācībā apmācīti 30 darbinieki.

119 darbinieki ir guvuši zināšanas papildu mācībās BTSFursos, kopumā 30 dažādās tēmās.

Lai padarītu efektīvāku dienesta darbu, organizētas kvalifikācijas paaugstināšanas mācības veterinārajiem inspektoriem, veterinārārstiem, valsts vecākajiem veterinārajiem inspektoriem, kā arī citu jomu inspektoriem.

RACIONĀLA RESURSU IZMANTOŠANA UN PILNVEIDOŠANA

Mērķis - nodrošināt racionālu PVD funkciju izpildi un ekonomisku budžeta līdzekļu izmantošanu.

Materiālo un informācijas tehnoloģiju resursu, kā arī piešķirto finanšu resursu sadale starp darbības virzieniem un veicamajiem uzdevumiem notiek koordinēti, lai to izmantošana būtu iespējami racionālāka un efektīvāka. Lai klienti un darbinieki saņemtu augstas kvalitātes IKT atbalsta pakalpojumus, liela uzmanība tiek pievērsta digitālās transformācijas atbalstam. Turpinās pasākumi, lai pārietu uz elektroniskiem dokumentiem, maksimāli samazinot papīra dokumentu apripi.

PVD tiek īstenoti pasākumi, lai autotransportu funkciju izpildei izmantotu optimāli un efektīvi, - katru gadu tiek izvērtēts nepieciešamo automašīnu skaits. PVD lietošanā nodotā valsts nekustamā īpašuma izmantošana un apsaimniekošana tiek veikta racionāli, pieejamo finanšu līdzekļu apjomā. PVD aktīvi piedalās resora organizētos centralizētos iepirkumos, kā arī veic profesionālo funkciju nodrošināšanai nepieciešamo iepirkumu īstenošanu.

Finanses un budžets

Veikta PVD piešķirto finanšu līdzekļu plānošana, izlietošanas vadība un izpildes kontrole atbilstoši PVD deleģētajām funkcijām un uzdevumiem. Izstrādāts un iesniegts gadskārtējais budžets un papildu finansējuma

pieprasījumi atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību. Sagatavots un iesniegts PVD gada finanšu pārskats. Detalizēta finanšu atskaite skatāma šī pārskata 5. - 6. lpp.

Publiskie iepirkumi

Veikti 2023. gada plānā paredzētie 12 publiskie iepirkumi.

Nodrošināta PVD pārvaldīšanā esošo 28 nekustamo īpašumu uzturēšana un apsaimniekošana.

LIETPRATĪGA PVD IEKŠĒJO UN ĀRĒJO PROCESU PILNVEIDOŠANA

Mērķis - vienota un droša saziņa ar PVD, paplašinot e-pakalpojumu klāstu.

Kvalitātes vadība un audits

Lai nodrošinātu mērķu un pamatuzdevumu efektīvu izpildi un nodrošinātu visu darbību saskaņotu orientāciju uz normatīvo aktu izpildi un klientu vēlmju apmierināšanu, kā arī nodrošinātu nepārtrauktu, ilglaicīgu un stabilu attīstību, Pārtikas un

veterinārajā dienestā ir ieviesta un tiek uzturēta kvalitātes vadības sistēma, balstoties uz LVS EN ISO/IEC 17020 „Atbilstības novērtēšana. Prasības dažāda veida institūcijām, kas veic inspekciju” standarta prasībām. Visi dienesta procesi ir dokumentēti, līdz ar to ir noteikti kritēriji precīzai un efektīvai procesu norisei un to uzraudzībai.

Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (LATAK) ir apstiprinājis, ka PVD ir kompetents veikt inspicēšanu kā A tipa inspicēšanas institūcija atbilstoši standarta LVS EN ISO 17020 prasībām akreditētajā sfērā.

LATAK uzraudzības auditi tiek veikti reizi gadā, bet atkārtotās novērtēšanas auditi - ik pēc pieciem gadiem, ietverot visas sākotnējās novērtēšanas darbības PVD kompetences apliecināšanai. LATAK auditos tiek veikta arī praktiskās darbības novērtēšana.

Lai pārliecinātos par PVD struktūrvienību oficiālās kontroles un citu PVD funkciju atbilstību, regulāri tiek veikts neatkarīgs un sistemātisks audits.

2023. gadā notika divi LATAK uzraudzības auditi Pārtikas un veterinārajā dienestā - februārī vērtēja akreditācijas sfēru - dzeramā ūdens un dzērienu ražošana/ pārtikas nekaitīguma nodrošināšanas sistēma, augu izcelsmes

produktu ražošana/ pārtikas nekaitīguma nodrošināšanas sistēma. Netika konstatēta neviena neatbilstība vai novērojums. Savukārt maijā/ jūnijā vērtēja akreditācijas sfēru robežkontrolē - materiāli un priekšmeti, kas nonāk saskarē ar pārtiku - inspicēšana. Arī šajā sfērā netika konstatēta neviena neatbilstība vai novērojums.

2023. gada rudenī norisinājās BEMA audits. Salīdzinošajā novērtēšanā kopumā saņemts pozitīvs vērtējums – PVD atzīta kā labi pārvaldīta un uz attīstību vēsta iestāde.

Iekšējo auditu jomā saskaņā ar izstrādāto 2023. gada audita programmu, realizētas astoņas audita programmas.

Informācijas tehnoloģijas

Uzturētas un pilnveidotas vairāk nekā 30 informācijas sistēmas, datubāzes, reģistri un atbalsta sistēmas, un nodrošināta to nepārtraukta darbība.

Atbilstoši iepirkumiem un tehnikas izdales plāniem veikta datortehnikas un biroja tehnikas nomaiņa, ikdienas uzturēšana, tādējādi sekmējot PVD funkciju sekmīgu izpildi.

Turpinās darbs pie divu PVD darbam nozīmīgu informācijas sistēmu - VEZIRS (veterināro zāļu reģistrācijas informācijas sistēma) un E-VETIS (veterinārās e-veselības informācijas sistēma) izstrādes.

Dokumentu aprīte

Pilnveidota PVD dokumentu aprīte elektroniskajā vidē DVS. Elektroniska dokumentu aprīte nodrošināta attiecībā uz pārtikas un veterinārās uzraudzības objektu reģistrācijas apliecībām, veterinārfarmaceutiskās darbības licencēm, veterinārārstu degvielas kompensācijas aprēķiniem, darba samaksas pieņemšanas - nodošanas aktiem, autotransporta ceļazīmēm (maršrutu lapas), noliktavu krājumu uzskaites dokumentiem un paziņojumiem (primārie un galīgie) par grupveida saslimšanām.

ĪESTĀDES KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Mērķis - PVD publiskās komunikācijas mērķis ir par pārtikas nekaitīgumu un kvalitāti informēta un izglītota sabiedrība, kas zina savas patērētāja tiesības un spēj tās īstenot, pateicoties savlaicīgi sniegtai un saprotamai informācijai; sabiedrība, kas izprot dzīvnieka lomu cilvēka dzīvē, ar cieņu un izpratni izturas pret dzīvnieku labturību un nodrošina dzīvniekiem pienācīgus apstākļus un veterināro aprūpi.

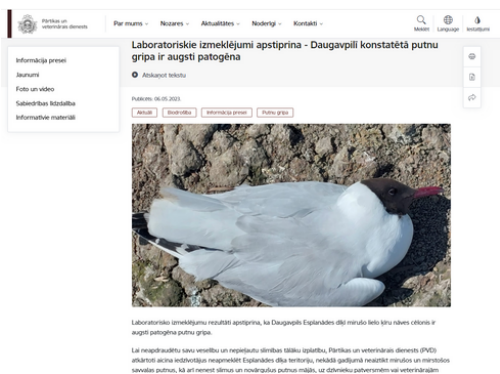
Lai sasniegtu savus publiskās komunikācijas mērķus, PVD izmanto dažādus sabiedrībai pieņemamus un pieejamus komunikācijas kanālus – iestādes tīmekļvietni, plašsaziņas līdzekļus, dažādus sociālos medijus, kā arī citus saziņas veidus.

Publikācijas medijos

2023. gadā Latvijas medijos bijušas vairāk nekā 6 tūkstoši publikāciju par PVD pārraudzībā esošām tēmām. Tas ir ievērojami vairāk nekā gadu iepriekš (3,7 tūkstoši publikāciju). Īpaši liels publicitātes pieaugums bija vērojams maijā, kad Latvijā savvaļas putnu populācijā tika konstatēta augsta putnu gripas izplatība. Putnu gripa ir bijis viens no aktuālākajiem PVD jomas tematiem Latvijas medijos. Joprojām plaša publicitāte ir Āfrikas cūku mēra tematikai.

Preses relīzes

2023. gadā PVD sagatavoja 38 preses relīzes par dažādām PVD pārraudzībā esošo jomu aktualitātēm. Vislielākā publicitāte 2023. gadā bija ziņām par savvaļas putnu masveida saslimšanu ar putnu gripu (962 publikācijas visa gada laikā). Tradicionāli vasaras mēnešos visbiežāk informācija sagatavota par Āfrikas cūku mēra uzliesmojumiem mājas cūku novietnēs (667 publikācijas).

Tīmekļvietne

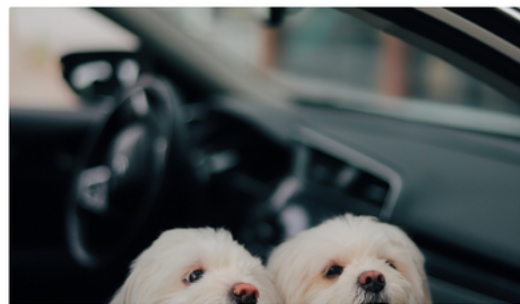
PVD tīmekļvietne ir pastāvīgs un galvenais informācijas avots dažādām sabiedrības grupām. 2023. gadā tajā publicētas 76 aktualitātes par tēmām,

kas skar PVD uzraudzības jomas, kā arī veikti vairāki desmiti informācijas atjauninājumu. Visbiežāk mājaslapas lietotāji apmeklējuši kontaktu, vakanču un uzņēmumu reģistrācijas sadaļas. Visvairāk skatījumu bijis PVD ziņām 1) par to, ka turpmāk visas nomeditās meža cūkas nav jāizmeklē uz ĀCM, 2) PVD aicinās Eiropas Komisiju noteikt ierobežojumus dzīvnieku ievēšanai no trešajām valstīm, kā arī 3) informācija par to, ka atklāts jauns ĀCM gadījums mājas cūku novietnē.

Pārtikas un veterinārais dienests aicinās Eiropas Komisiju noteikt ierobežojumus suņu un kaķu komerciālai ievēšanai no trešajām valstīm

Publicēts: 07.11.2023.

Aktuāli Informācija presai

Nemot vērā ievērojamo skaitu suņu un kaķu, kurus pēdējā gada laikā no trešajām valstīm mēģina ievest Eiropas Savienībā, konstatētos pārkāpumus saistībā ar pavaddokumentiem, kas rada bažas par dzīvnieku patieso veselības stāvokli, kā arī no tiem izrietošos trakumotērgas riskus, Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) ģenerāldirektors Māris Balodis, piedaloties Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu galveno veterināro amatpersonu darba grupas sanāksmē, aicinās Eiropas Komisiju noteikt ierobežojumus suņu un kaķu komerciālai ievēšanai no trešajām valstīm.

Tīmekļvietne nodrošina atgriezenisko saiti ar lapas lietotājiem, nodrošinot iespēju uzdot jautājumu PVD ekspertam un saņemt uz to atbildi. 2023. gadā PVD tīmekļvietnē uzdoti 155 jautājumi, kas ir ievērojami mazāk nekā gadu iepriekš, kad tika saņemti 238 jautājumi. Vairāk nekā puse jeb 61 % no saņemtajiem jautājumiem bija par pārtikas uzraudzības jautājumiem, 32 % par uzņēmuma reģistrāciju un 16 % par dzīvnieku veselību un labturību. Jautājumu skaita samazināšanās ir saistāma ar virtuālā asistenta Zinta darbību iestādes tīmekļvietnē. Ar Zinta palīdzību vietnes lietotāji atbildes var saņemt uzreiz, nekavējoties. Virtuālais asistents katru mēnesi atbild vidēji uz 150 līdz 200 lapas lietotāju jautājumiem.

Sociālie mediji

2023. gadā savā laika joslā sociālajā medijā Facebook PVD ir publicējis 171 ierakstu (t.sk. arī pārpublicētie ieraksti). Visvairāk skatījumu un vislielākā auditorijas iesaiste ir bijusi ierakstiem par putnu gripas uzliesmojumiem savvaļas putnu populācijā, kā arī ierakstiem par dzīvnieku labturības prasību pārkāpumiem, kā arī dažādiem PVD ieteikumiem (kā rīkoties karstā/ aukstā

laikā; kas jāzina mājas (istabas) dzīvnieka īpašniekam u.t.t.). Visvairāk skatītākie video materiāli PVD Facebook lapā - 1. "Tā izskatās Daugavpils Esplanādes diķa apkārtnē" (Putnu gripa), maijs (55,2 K skatījumu); 2. "ĀCM nav kāju", jūlijs (21 K skatījumu); 3. "Kas jāzina, ja plāno iegādāties suni vai kaķi" (9,8 K skatījumu).

Sociālā medija X PVD profilā veikti 155 ieraksti. Lielāko iesaisti guvuši ieraksti par putnu gripu, kā arī biodrošību mājas cūku novietnēs.

Informācijas kampaņas

Izmantojot dažādus komunikācijas kanālus, 2023. gadā realizētas sekojošas informācijas kampaņas:

- Putnu gripa – drauds Latvijas māļputniem (maijs – augusts) – kampaņa sociālajos medijos;
- Neredzamais Āfrikas cūku mēris (jūlijs – augusts) – kampaņa sociālajos medijos;
- Iesaiste kampaņā "Augu veselība - dzīvībai", kas pirmo reizi notika visā Eiropas Savienībā, sadarbībā ar VAAD, informējot par robežkontroli un fitosanitārajām prasībām, veicinot izpratni par augu veselību;
- Atviegloti nosacījumi dzīvniekiem, kas kopā ar saviem īpašniekiem bēg no kara Ukrainā un dzīvnieku vakcinācija (preses relīze, informācija mājaslapā un sociālajos medijos, informatīvs materiāls).

Informatīvie materiāli

2023. gadā sagatavoti vairāki informatīvie materiāli:

- Iepērcies, uzglabā, gatavo droši!;
- PVD strādājošo, svētku dalībnieku, ieteikumi Dziesmu un deju svētku dalībniekiem;
- Plāno iegādāties dzīvnieku, ievērtē savas iespējas
- Vai zini, kā Āfrikas cūku mēris visbiežāk nonāk kūtī?
- Redzi beigtu meža cūku – ziņo PVD!
- Putnu gripa Latvijā
- Informatīvās lapas "Dzīvnieki no Ukrainas"
- Izglītojošs materiāls "Palīgs veterinārārstam. Kā pareizi aizpildīt lolojumdzīvnieka pasi?"

Visi PVD informatīvie materiāli atrodami PVD tīmekļvietnē www.pvd.gov.lv

Seko mums:

 [@pvd_gov_lv](https://twitter.com/pvd_gov_lv)

 [@PVDienests](https://www.facebook.com/PVDienests)

 [@PVDfilmas](https://www.youtube.com/@PVDfilmas)

PVD INTEREŠU PĀRSTĀVNICĪBA ES UN ĀRVALSTU INSTITŪCIJĀS

Mērķis - Komunikācijas un sadarbības īstenošana, nodrošinot efektīvu ES tiesību aktu ieviešanu, kā arī pieredzes nodošana ES likumdošanas transponēšanai un īstenošanai trešajās valstīs.

Pārstāvniecība darba grupās

Pārstāvēt nacionālās intereses pārtikas un nepārtikas jomā, PVD ir piedalījies:

- divās darba grupās par pastiprinātas kontroles un īpašiem piesardzības pasākumiem ne-dzīvnieku izcelsmes produktu importam no trešajām valstīm,
- četrās darba grupās par oficiālo importa kontroli,
- vienā grupā par IMSOC sistēmu un divās par brīdināšanas un sadarbības tīklu (ātrā brīdināšanas sistēma pārtikai un barībai, un pārtikas krāpšana),
- fitosanitārajā jomā PVD piedalījies IMSOC darba grupā par VSID-AP dokumentu,
- veterinārā jomā notika viena klātienes un viena attālinātā DG SANTE G4 importa darba grupa.

Nodrošināta dalība Nacionālā daudzgadu kontroles plāna un gada atskaites ziņojumu darba grupā (Reg. 625/2017).

Tāpat PVD ir nodrošinājis pārstāvniecību dažādās starptautiskajās organizācijās, piemēram, Pasauls dzīvnieku veselības organizācijā (WOAH), Eiropas Pārtikas nekaitīguma aģentūrā (EFSA), Ziemeļvalstu Padomē, Ziemeļvalstu - Baltijas valstu Veterināro ārkārtas situāciju grupā.

Starptautiskie auditi

Organizēts un īstenots Eiropas Komisijas Veselības un pārtikas audita un analīzes direktorāta zvejas produktu uzraudzības sistēmas audits DG (SANTE) 2023-7714 un visaptverošais pēcpārbaūžu audits DG (SANTE) 2023-7659.

Starptautisko projektu norise

- PVD ir turpinājis piedalīties BOMCA-10 projektā.
- Realizēts Latvijas Republikas attīstības sadarbības granta projekts "Moldovas Nacionālā pārtikas nekaitīguma aģentūras spēju stiprināšana,

veicinot eksporta/importa kontroļu efektivitāti un sekmējot nekaitīgu preču un produktu apriti”.

- Realizēts mērķsadarbības projekts "Tālākas SPS un pārtikas drošības sistēmas attīstības nodrošināšana Gruzijā", Twinning ref. GE 18 ENI AG 07 19.
- Realizēts mērķsadarbības projekts ar Serbiju “Atbalsts liemeņu klasifikācijas sistēmas izveidei atbilstoši ES Kopējai saimniecības politikai”, Twinning ref. SR 18 IPA AG 02 21
- Notikusi Gruzijas NFA un uzņēmēju mācību vizīte Latvijā par svaigas gaļas aprites ķēdē iesaistīto pušu lomu un pienākumiem.
- Notikusi Ziemeļmaķedonijas Pārtikas un veterinārās aģentūras mācību vizīte Latvijā par efektīva dzīvnieku slimību kontroles sistēmas ieviešanu.
- Notikusi Gruzijas Vides aizsardzības un lauksaimniecības ministrijas un Nacionālās pārtikas aģentūras speciālistu pieredzes apmaiņas vizīte Latvijā”.
- PVD eksperti piedalījušies BTSF apmācību (HACCP) procesā Latvijā.

Valsts daudzgadu kontroles plāns un atskaite

Sagatavots un Eiropas Komisijas Veselības un pārtikas drošības ģenerāldirektorātam iesniegts Latvijas Republikas Valsts daudzgadu kontroles plāns pārtikas aprites, veterinārajā un augu veselības valsts uzraudzībā 2023. - 2027. gadam, kā arī atskaite par Valsts daudzgadu kontroles plāna izpildi par 2022. gadu.

2024. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Pārtikas un veterinārais dienests turpinās īstenot pārtikas aprites un veterināro uzraudzību Latvijā, kā arī nodrošinās produktu un dzīvu dzīvnieku kontroli uz valsts ārējās robežas, saskaņā ar PVD darba plānu 2024. gadam.

Pārtikas aprites uzraudzībā īpašu uzmanību plānots pievērst zaļā publiskā iepirkuma prasību izpildes un uztura normu kontrolei izglītības, sociālās aprūpes un ārstniecības iestādēs, kā arī materiālu, kas nonāk saskarē ar pārtiku kontrolei.

Līdzīgi kā citus gadus, PVD veiks visus nepieciešamos pasākumus Latvijas pārtikas produktu eksporta veicināšanai, tādējādi sniedzot atbalstu Latvijas pārtikas ražotājiem.

Veterinārās uzraudzības jomā tiks ieviestas dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības programmas, kuru mērķis ir saglabāt no dažādām dzīvnieku infekcijas slimībām oficiāli brīvas valsts statusus, kas ir būtisks dzīvnieku izcelsmes produktu starptautiskās tirdzniecības priekšnosacījums.

Tiks īstenoti preventīvie uzraudzības pasākumi mājas cūku novietnēs, lai ierobežotu ĀCM uzliesmojumus, kā arī veikti slimības kontroles pasākumi mājas un meža cūku populācijā.

PVD turpinās pastiprinātu uzmanību pievērst gan lauksaimniecības, gan mājas (istabas) dzīvnieku labturības ievērošanai.

Uz valsts ārējās robežas tiks nodrošinātas uz riska analīzi balstītas produktu un dzīvu dzīvnieku sūtījumu kontroles, nepieļaujot patērētāju veselībai bīstamas produkcijas un dažādu slimību ierosinātāju izplatību Latvijā.

[PVD darba plāns pieejams iestādes mājaslapā, sekojot izvēlnēm Par mums > Publikācijas un pārskati > Darbības plāns.](#)